

2013-05-31

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Det kommunala informationsansvaret

De förtroendevalda revisorerna i Tyresö kommun har givit PwC i uppdrag att genomföra en granskning kring det kommunala informationsansvaret. Granskningsresultatet i sin helhet framgår av bifogad rapport.

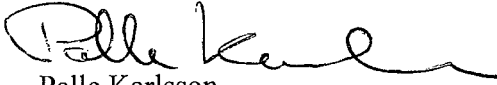
Efter genomförd granskning är vår samlade bedömning att Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden har ett ändamålsenligt system för arbetet med informationsansvaret för ungdomar, som även överensstämmer med gällande regelverk.

Nedan utvecklas bedömningen och i detta sammanhang lämnas även rekommendationer för att ytterligare utveckla styrning och uppföljning av verksamheten.

- Vi bedömer att samlokaliseringen av utvecklingsförvaltning, socialförvaltning och Arbetsförmedling i projektet *Ung i Tyresö* skapar organisatoriska och personella förutsättning för en god samverkan, effektiva insatser samt en god kunskap om målgruppen inom detta område. En viktig del i arbetet inom ramen för projektet är att utveckla samarbete med andra aktörer såsom psykiatri och skola, vilket ger förutsättning för att signal om att en ungdom varken arbetar eller studerar kan ges snabbare. Utifrån ovanstående rekommenderar vi att nämnden tillser att ett implementeringsarbete av *Ung i Tyresö* påbörjas i kommunens ordinarie verksamhet, då projektet formellt avslutas under år 2014.
- En aktuell och politiskt fastställd handlingsplan för verksamheten finns. För att säkerställa en likställd hantering av samtliga ärenden inom ramen för projektet rekommenderar vi att de skriftliga rutinerna kring den uppsökande verksamheten förtydligas.
- Uppföljningsverksamheten har genom sin organisering i *Ung i Tyresö* haft en god måloppfyllelse sen projektets start år 2010. En uppföljning av verksamheten görs bland annat i form av en årsberättelse. Vi rekommenderar att årsberättelsen delges Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden för att denna ska kunna säkerställa att arbetet bedrivs på ett ändamålsenligt sätt. Den löpande muntliga information om verksamheten som lämnas till nämnden behöver även protokollföras.

Revisorerna översänder rapporten och önskar skriftligt få del av nämndens yttrande med anledning av granskningsresultatet senast 2013-10-30. Yttrandet tillställs revisorerna via Tyresö kommuns kanslifunktion inom konsult- och servicekontoret.

För Tyresö kommuns revisorer

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Pelle Karlsson', written in a cursive style.

Palle Karlsson
Ordförande

För kännedom
Kommunfullmäktiges presidium

Revisionsrapport

Det kommunala informationsansvaret

Tyresö kommun

*Sofia Regnell
Sandra Feiff*

April 2013

Innehåll

Sammanfattande bedömning och rekommendationer	1
1. Inledning.....	1
1.1. Bakgrund	2
1.2. Revisionsfråga	3
1.3. Avgränsning och metod.....	3
2. Granskningsiakttagelser	4
2.1. Informationsansvaret i kommunen	4
2.1.1. Organisation.....	4
2.1.2. Ung i Tyresö	4
2.2. Uppföljning och kartläggning.....	5
2.2.1. Handlingsplan.....	5
2.2.2. Uppföljning april 2013	6
2.2.3. Sekretess.....	6
2.3. Rutiner för samverkan	6
2.4. Insatser och resultat inom området	7
2.4.1. Projektets måluppfyllelse år 2012.....	7
3. Revisionell bedömning.....	8

Sammanfattande bedömning och rekommendationer

Kommunens förtroendevalda revisorer har gett oss i uppdrag att granska det kommunala informationsansvaret. Revisorernas bedömning av väsentlighet och risk samt en genomgång av kommunens omvärldsanalys har legat till grund för valet av granskning och dess inriktning.

Granskningen ska besvara följande revisionsfråga: Har Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden ett ändamålsenligt system för arbetet med informationsansvaret för ungdomar, som överensstämmer med gällande regelverk?

Efter genomförd granskning är vår samlade bedömning att Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden har ett ändamålsenligt system för arbetet med informationsansvaret för ungdomar, som även överensstämmer med gällande regelverk.

Nedan utvecklas bedömningen och i detta sammanhang lämnas även rekommendationer för att ytterligare utveckla styrning och uppföljning av verksamheten.

- Vi bedömer att samlokaliseringen av utvecklingsförvaltning, socialförvaltning och Arbetsförmedling i projektet *Ung i Tyresö* skapar organisatoriska och personella förutsättning för en god samverkan, effektiva insatser samt en god kunskap om målgruppen inom detta område. En viktig del i arbetet inom ramen för projektet är att utveckla samarbete med andra aktörer såsom psykiatri och skola, vilket ger förutsättning för att signal om att en ungdom varken arbetar eller studerar kan ges snabbare. Utifrån ovanstående rekommenderar vi att nämnden tillser att ett implementeringsarbete av *Ung i Tyresö* påbörjas i kommunens ordinarie verksamhet, då projektet formellt avslutas under år 2014.
- En aktuell och politiskt fastställd handlingsplan för verksamheten finns. För att säkerställa en likställd hantering av samtliga ärenden inom ramen för projektet rekommenderar vi att de skriftliga rutinerna kring den uppsökande verksamheten förtydligas.
- Uppföljningsverksamheten har genom sin organisering i *Ung i Tyresö haft* en god måluppfyllelse sen projektets start år 2010. En uppföljning av verksamheten görs bland annat i form av en årsberättelse. Vi rekommenderar att årsberättelsen delges Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden för att denna ska kunna säkerställa att arbetet bedrivs på ett ändamålsenligt sätt. Den löpande muntliga information om verksamheten som lämnas till nämnden behöver även protokollföras.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Utifrån genomförd väsentlighets- och riskanalys samt en genomgång av kommunens omvärldsanalys har en granskning prioriterats inom området.

Sedan den 1 juli 2005 är kommunerna skyldiga att följa upp de ungdomar i åldern 16-20 år som inte går i gymnasieskolan och att erbjuda dem åtgärder. Ansvaret regleras i 29 kap 9 § i skollagen (2010:800): *”En hemkommun skall löpande hålla sig informerad om hur de ungdomar i kommunen som fullgjort sin skolplikt men som inte fyllt 20 år är sysselsatta, i syfte att kunna erbjuda dem lämpliga individuella åtgärder. Kommunens skyldighet enligt första stycket omfattar inte de ungdomar som genomför eller har fullföljt utbildning på nationella eller specialutformade program i gymnasieskola, gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning. Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, får meddela föreskrifter om den behandling av personuppgifter som är nödvändig för att kommunen skall kunna genomföra sin skyldighet enligt första stycket”.*

Informationsansvaret är på flera sätt ett komplext uppdrag. Det spänner ofta över flera verksamhetsområden och kräver därmed samverkan mellan olika aktörer. Ungdomar som omfattas kan också vara i behov av omfattande stödinsatser. Sekretesslagstiftningen begränsar möjligheten att dela information om en individ mellan nämnderna inom en kommun eller mellan en kommun och andra myndigheter. Sekretessbelagda uppgifter kan dock lämnas ut om individen själv, alternativt individens vårdnadshavare om denne är under 18 år, samtycker till det.

Tidigare kunde en lämplig åtgärd för denna målgrupp vara en plats på gymnasieskolans individuella program. I och med den nya skollagen har det individuella programmet dock ersatts med fem så kallade introduktionsprogram, vilka endast är till för elever som inte är behöriga till något nationellt program eller som behöver skaffa sig behörighet till ett visst nationellt program. Detta innebär att en del av de unga som tidigare skulle ha blivit erbjudna plats på det individuella programmet inte längre har något alternativ i de nya programmen.

Skolverket har pekat på brister i det kommunala informationsansvaret och genomförde en undersökning år 2009 som visade att det då fanns 12 000 unga om vilka det helt saknades information om deras sysselsättning eller försörjning. Regeringen har tillsatt en utredare som ska föreslå hur arbetet med unga som varken arbetar eller studerar kan utvecklas då dessa anses vara en grupp som riskerar att hamna i ett långvarigt utanförskap. Utredningen ska redovisas 1 augusti 2013. Enligt Sveriges Kommuner och Landsting uppfattas informationsansvaret av många kommuner som otydlig idag och många anser att det saknas vägledning i hur det ska tolkas.

1.2. Revisionsfråga

Granskningen ska besvara följande revisionsfråga: Har Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden ett ändamålsenligt system för arbetet med informationsansvaret för ungdomar, som överensstämmer med gällande regelverk?

För att besvara revisionsfrågan har granskningen utgått från följande kontrollmål och revisionskriterier:

- Informationsansvarets organisatoriska placering och kontakten med gymnasieskolorna inklusive kunskap om målgruppen
- Aktuell och politiskt fastställd handlingsplan för arbetet med målgruppen
- Rutiner för samverkan med socialtjänsten och externa aktörer (t ex Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan) samt hantering av sekretessregler m m
- Genomförda insatser inom området och effekterna av dessa

1.3. Avgränsning och metod

Granskningen har genomförts genom intervju med stabschef samt assistent på utvecklingsförvaltningen. Intervju har också genomförts med den ungdomscoach från utvecklingsförvaltningen som arbetar med uppföljning av ungdomar i samverkansprojektet *Ung i Tyresö*. En granskning av de dokument som är styrande och stödjande avseende denna verksamhet i kommunen har också genomförts.

2. Granskningsiakttagelser

2.1. Informationsansvaret i kommunen

2.1.1. Organisation

I Tyresö kommun har Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden informationsansvaret för ungdomar mellan 16 och 20 år. Arbetet med uppföljning och erbjudandet av insatser till dessa ungdomar görs sen år 2010 i projektet Ung i Tyresö, vilket är ett samverkansprojekt mellan Arbetsförmedlingen och Tyresö kommun. I projektet arbetar ett team med personal från Arbetsförmedlingen, socialsekreterare med inriktning på försörjningsstöd samt en tjänsteman från utvecklingsförvaltningens Arbetscentrum. Arbetscentrum är en enhet som arbetar med nyanlända ungdomar och med att underlätta för arbetslösas inträde på arbetsmarknaden.

2.1.2. Ung i Tyresö

Ung i Tyresö startade i september 2010 och vände sig från start till ungdomar mellan 16-24 år som varken arbetar eller studerar. Till följd av finanskrisen ökade inflödet av ungdomar och därför bestämde styrelsen för projektet att målgruppen från och med 2013 skulle begränsas till personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Detta innebär att projektet numera vänder sig till ungdomar som har ett behov av samlat stöd under längre en längre tid och inte endast de som saknar skolplacering.

Syftet med samverkansprojektet är att Arbetsförmedling och kommun ska ta ett gemensamt ansvar för ungdomen. Genom att utarbeta en myndighetsövergripande handlingsplan ska ungdomen få tidiga insatser utifrån dess individuella behov. Projektet pågår till juni 2014 och målet är att framgångsrika metoder på sikt ska implementeras i ordinarie verksamheter och spridas till andra. *Ung i Tyresö* har ett uttalat fokus mot arbete och studier genom att utveckla goda arbetsgivarkontakter och upparbeta alternativa studievägar.

Projektet ingår i *Grenverket Nynäshamn och Tyresö*, vilket delfinansieras av ESF-medel och drivs av Samordningsförbundet Östra Södertörn. Förbundet finansierar samordnade rehabiliteringsinsatser och syftet är att förhindra eller förkorta sjukskrivningar och arbetslöshet. Samverkan i förbundet ska också förhindra att människor hamnar i "rundgång" mellan olika myndigheter. Förbundet bildades 2010 och ägs och finansieras gemensamt av Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, landstinget samt kommunerna Haninge, Nynäshamn och Tyresö.

Uppföljning av projektets verksamhet görs i en årlig årsberättelse som chefen för utvecklingsförvaltningen tar del av. Då projektet ändrade inriktning år 2012 skrevs ingen årsberättelse för detta år. En beskrivning av måluppfyllelsen för *Ung i Tyresö* för detta år finns dock att ta del av som en del i Samordningsförbundet Östra Södertörns årsredovisning för 2012.

2.2. Uppföljning och kartläggning

En kartläggning av ungdomar som varken arbetar eller studerar görs av utvecklingsförvaltningens stab med hjälp av den regionala Ungdoms- och elevdatabasen (UEDB). I intervjuer framkommer att användandet av databasen för kartläggning av ungdomar inom ramen för informationsansvaret satte gång i under hösten år 2012. Det nya arbetssättet anses ha förbättrat kvalitén i kartläggningen avsevärt. En jämförelse med listor från kartläggningen över tidigare år, då uppföljningen skedde manuellt, är inte meningsfull då dessa listor inte anses vara tillförlitliga. Statistik tas även ut från databasen för planering av uppföljningsverksamheten.

2.2.1. Handlingsplan

Den 23 februari år 2012 fastställde Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden en ny handlingsplan fram gällande informationsansvaret för ungdomar som inte går i gymnasieskolan. Nedan beskrivs handlingsplanens rutiner som utvecklingsförvaltningen utarbetat för fullgörande av informationsansvarsuppdraget.

Kartläggning görs genom att folkbokföringslistor matchas mot registrerade elever på interna gymnasieutbildningar i Tyresö eller externa gymnasieutbildningar i andra kommuner. I intervjuer framkommer att signal om att en ungdom varken arbetar eller studerar även kan komma från gymnasieskolan, socialtjänsten, Arbetsförmedlingen eller vänner och familj. Det uppges också finnas en god kontakt med gymnasieskolan i kommunen och att information om elever som uteblivit från undervisning ges därifrån till förvaltningen kontinuerligt.

Förteckningen av ungdomar som varken arbetar eller studerar tas ut ur systemet av ungdomscoachen på *Ung i Tyresö*. Ungdomarna kontaktas i första hand per brev, det finns 3 olika varianter av brev som skickas till ungdomen. Ges det ingen kontakt av breven söks de per telefon. I intervjuer framkommer att försök till kontakt per telefon görs fyra gånger per år om ej kontakt nås per brev. Försökstillfällena noteras på förteckningslistorna. Det framkommer inte hur många gånger ungdomen kontaktas per telefon. Det framkommer inte heller i intervjun att det finns ett arbetssätt som gör att en överblick av antal samtal som går till ungdomen finns noterat. Vid vissa fall sker även hembesök. Information om verksamheten finns även på kommunens hemsida.

Vid kontakt erbjuds ungdomen ett möte med ett team med personal från Arbetscentrum, Socialförvaltning och Arbetsförmedling för vägledning om hur de ska komma vidare till studier, praktik eller arbete. I intervjuer framkommer att mötena syftar till att försöka etablera en förtroendefull relation med ungdomen.

Förteckningen över ungdomarna uppdateras fyra gånger per år 15 februari, 15 april, 15 oktober och 15 december. Förnyelse sker också då ett gymnasium meddelat att en elev slutat, uppgift om skolplacering inkommer eller annan uppgift om elevens sysselsättning blir känd. Ansvar för uppdatering av förteckningen ligger hos staben på utvecklingsförvaltningen. Uppdateringarna rapporteras till förvaltningschefen.

I intervjuer framkommer att Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden har ett stort intresse för arbetet som görs inom ramen för informationsansvaret. Ungdomscoachen har varit i nämnden och presenterat verksamheten och information kring uppföljningen ges kontinuerligt till nämnden från utvecklingsförvaltningen. Detta är något som vi inte kunnat verifiera genom granskning av Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens sammanträdesprotokoll från 2012 och 2013.

2.2.2. Uppföljning april 2013

Tabellen nedan visar resultatet av den senaste uppföljningen av ungdomar som saknar slutbetyg och skolplacering som genomfördes av *Ung i Tyresö* i april 2013.

Ungdomar utan slutbetyg och skolplacering	Antal
Nya	27
Ung i Tyresö	39
Ej nådda	100
Arbete	12
Annan insats	11
Annan utbildning	8
Nej tack	4
Okänd adress	6
Annan kommun	2
Utomlands	4
Övrigt	3
Totalt antal	216

2.2.3. Sekretess

I intervjuer framkommer att samtliga personer som skrivs in i *Ung i Tyresö* får skriva på en blankett, som gäller medgivande till att uppgifter om denna kan komma att delas mellan nämnder inom kommunen samt mellan kommuner och myndigheter.

2.3. Rutiner för samverkan

I intervjuer framkommer att en god samverkan mellan organisationerna inom *Ung i Tyresö* finns, då personal från socialförvaltning, utvecklingsförvaltning samt arbetsförmedling är samlokaliserade och träffas dagligen. Samlokaliseringen bidrar även till en ökad förståelse för varandras uppdrag och regelverk. Projektet har också en styrgrupp som består av de operativa cheferna i deltagande organisationer och som sammanträder varje månad. Styrgruppens uppgift är att följa och stödja projektarbetet.

Försäkringskassan kopplas in vid behov då ungdomar, som gått in i projektet, är i behov av aktivitetsersättning. I intervjuer framkommer också att en kontinuerlig dialog hålls med personal i projektet och rektor för gymnasieskolan i kommunen.

2.4. **Insatser och resultat inom området**

Ung i Tyresö har sen start år 2010 nått målet om att 50 procent av inskrivna deltagare ska komma ut i arbete årligen.

Ung i Tyresö har ett uttalat fokus mot arbete och studier genom att utveckla goda arbetsgivarkontakter och upparbeta alternativa studievägar. Personalen i projektet arbetar med att utveckla och förbättra kontakterna med samarbetspartners såsom skola, psykiatri, ungdomsmottagning och företagarförening.

Två veckor efter inskrivning i projektet upprättas en individuell handlingsplan. Till de ungdomar som bedöms stå nära arbetsmarknaden och kunna klara en större del av arbetssökandet själva, erbjuds en jobbcoach eller deltagande i teamets gruppaktivitet. Gruppaktiviteten består av såväl obligatoriska och frivilliga aktiviteter såsom intervjuseminarier, studiebesök, ekonomisk rådgivning, rekryteringsträffar m m. Varje vecka sker även en individuell uppföljning av dessa ungdomar.

För de ungdomar som är i behov av stöd från flera myndigheter genomförs trepartssamtal och därefter samtalsstöd samt eventuellt annan åtgärd, t.ex. arbetsträning. Det finns fyra platser för arbetsträning, bland annat på ett café i kommunens regi. För de ungdomar som fortfarande är arbetssökande efter tre månader erbjuds inskrivning i Arbetsförmedlingens jobbgaranti. Jobbgarantin möjliggör fler insatser från arbetsförmedlingen, bland annat arbetsmarknadsutbildningar, arbetspraktik och arbetslivsinriktad rehabilitering.

2.4.1. **Projektets måluppfyllelse år 2012**

Nedan följer en tabell av *Ung i Tyresö*s måluppfyllelse för år 2012

Mål enligt verksamhetsplan	Måluppfyllelse
480 ungdomar ska delta	Uppfyllt – 624 deltagare under året
50 procent av deltagarna är i arbete efter avslutad insats	Uppfyllt – 54 procent av deltagarna har avslutat till arbete
15 procent av deltagarna är i utbildning efter avslutad insats	Uppfyllt – 17 procent av deltagarna har avslutat till studier
10 procent av deltagarna är i annan arbetspolitisk åtgärd efter avslutad insats	Uppfyllt – 15 procent har avslutat till annan åtgärd

3. *Revisionell bedömning*

Vi bedömer att det finns en ändamålsenlig organisatorisk placering av informationsansvaret i kommunen. Vi ser det som positivt att personal från arbetsförmedling, socialförvaltning och utvecklingsförvaltning är samlokaliserade genom projektet *Ung i Tyresö*. Detta skapar en god och effektiv samverkan mellan dessa organisationer vilket ger en helhetssyn på de inskrivna ungdomarnas behov och en god kunskap om denna målgrupp. Sammantaget ger detta förutsättningar för att effektiva insatser ska kunna ges inom detta område. Vi bedömer också att en fungerande rutin kring hantering av sekretessreglerna finns inom detta område.

Vi bedömer även att det finns en god kontakt mellan *Ung i Tyresö* och förvaltning samt gymnasieskola, vilket skapar förutsättningar för att signal om att en individ finns inom ramen för informationsansvaret kan ges snabbare. Det är dock viktigt att nämnden ser till att ett implementeringsarbete påbörjas så att verksamheten inom detta område kan fortgå, då projektet *Ung i Tyresö* formellt avslutas under år 2014.

Vi bedömer rutinerna för kartläggning och uppföljning av ungdomar som faller inom ramen för informationsansvaret som ändamålsenliga. Vi ser införandet av användning av den gemensamma elevdatabasen inom detta område som positivt då det förbättrat kvalitén i kartlägningsarbetet avsevärt. En uppdaterad politiskt tagen handlingsplan för arbetet finns från år 2012. För att säkerställa en likvärdig hantering av samtliga inskrivna individer anser vi dock att tydligare skriftliga rutiner behöver skapas för den uppsökande verksamheten.

Uppföljningsverksamheten har genom sin organisering i *Ung i Tyresö* haft en god måluppfyllelse sen projektets start år 2010. En uppföljning av verksamheten görs bland annat i form av en årsberättelse, som behöver delges Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden för att denna ska kunna säkerställa att arbetet bedrivs på ett ändamålsenligt sätt. Den löpande muntliga information om verksamheten som lämnas till nämnden behöver även protokollföras.

2013-05-21

Sofia Regnell
Projektledare

Jan Nilsson
Uppdragsansvarig